

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO ĮSTATYMO NR. XI-2053 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGIJOS IŠTEKLIŲ RINKOS ĮSTATYMO NR. XI-2023 2, 3, 10, 13 STRAIPSNIŲ, ŠEŠTOJO IR
SEPTINTOJO SKIRSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠILUMOS ŪKIO ĮSTATYMO NR. IX-1565 32 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ (NR. 18-9491; NR. 18-9492; NR. 18-9493)
DERINIMO PAŽYMA**

Eil. Nr.	Institucijos, su kuria derinta, pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
1.	Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018-08-29 raštas Nr. R2-(D)-1915	2. Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos Energijos išteklių rinkos įstatymo (toliau – Įstatymas) 8 straipsnio 1 dalies 8 punktą, Komisija pagal kompetenciją vykdo energijos išteklių rinkos priežiūrą ir stebėseną, ir pagal to paties straipsnio 1 dalies 9 punktą tiria ir nagrinėja Įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimus ir taiko pažeidėjams sankcijas ir (ar) poveikio priemones Įstatyme numatytais atvejais. Komisija atliko Įstatymo 19 ¹ straipsnio 1 dalyje numatyto įpareigojimo energetikos įmonėms vertinimus už 2014 m., 2015 m., 2016 m. ir 2017 m. Komisijai atliekant vertinimą dėl privalomo biokuro kiekio įsigijimo biržoje ūkio subjektų, turinčių filialus, biokuro pirkimai buvo vertinami pagal atskirus filialus. Vertinant įmonių pateiktus duomenis apie faktinius biokuro pirkimus per metus, buvo laikyta, kad Įstatymo 19 ¹ straipsnio 1 dalyje numatytas reikalavimas dėl minimalaus privalomo energijos išteklių biržoje įsigyjamo biokuro kiekio energetikos įmonėms taikytinas pagal atskiras teritorijas ar jų dalis, kuriose nustatytos valstybės reguliuojamos šilumos kainos, tai yra ūkio subjektų, turinčių filialus, atveju buvo vertinti kiekvieno filialo kuro įsigijimo duomenys. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2017 m. gruodžio 29 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. eA-851-624/2017 pritarė tokiam Komisijos vertinimui bei konstatavo, kad priešingas vertinimas nėra galimas, kadangi tai prieštarautų šio teisinio reglamentavimo tikslams, kiltų abejonių dėl tokios normos atitikimo konstituciniam teisinės valstybės principui. Siekdami aiškumo, siūlome patikslinti Energijos išteklių rinkos įstatymo projekto 5 straipsniu keičiamo Energijos išteklių rinkos įstatymo 23 straipsnio 2 dalį nurodant, kad reikalavimas yra	Atsižvelgta iš dalies. Sudarant prielaidas skaičiuoti atskirą filialų suvartojamą kiekį, ūkio subjektas, turintis vieną licenciją, vieną prisijungimą prie gamtinių dujų biržos, išskaidęs veiklą į filialus ar padalinius, galėtų nesilaikyti įpareigojimo 50 proc. gamtinių dujų pirkti gamtinių dujų biržoje ir tai keltų riziką neįgyvendinti Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo (toliau – EIRĮ) pakeitimo projektui keliamų uždavinių. Pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2017 m. gruodžio 29 d. byloje Nr. eA-851-624/201 teismo sprendimo 41 punkte konstatuota, kad svarbu atsižvelgti į reguliavimu siekiamus tikslus, o ne tik lingvistinį nuostatų aiškinimą. Siūlomu EIRĮ pakeitimo projektu siekiama, kad vartotojui būtų naudingiau, t. y. įmonė su filialais ir padaliniais, kuri kartu suvartoja daugiau kaip 50 GWh, privalėtų per gamtinių dujų biržą įsigyti 50 proc. nuo bendro įmonės (kartu su filialais) įsigyjamo gamtinių dujų kiekio. Jeigu įmonių grupės mastu vienas filialas per gamtinių dujų biržą įsigys mažiau nei 50 proc., o kitas filialas daugiau – įmonių grupės mastu pasiekus 50 proc. ribą bus įvykdytas EIRĮ projekte numatytas įpareigojimas. EIRĮ projektu siekiama pasiūlyti lankstų ir patrauklų modelį reguliuojamiems energijos gamintojams, kuriems bus taikomas šis reikalavimas. Siūlomas teisinis

privalomas ūkio subjektui, neįskaitant jo filialų. Taip pat siūlome, atsisakyti formuluotėje žodžio „nurodytoms“, nes nėra aišku, kur nurodytos šios energetikos įmonės, bei akcentuojant dujų suvartojimą tik reguliuojamoje veikloje. Atitinkamai siūlome keičiamą Energijos išteklių rinkos įstatymo 23 straipsnio 2 dalį išdėstyti taip:

„2. Šio straipsnio 1 dalyje išdėstytas reikalavimas yra privalomas visoms ~~nurodytoms~~ energetikos įmonėms, kurios per metus **reguliuojamai veiklai** suvartoja 50 GWh gamtinių dujų ar daugiau. Vertinant nurodytą gamtinių dujų kiekį, **turi būti atskirai skaičiuojamas kiekvieno ūkio subjekto filialo ir (ar) atstovybės, turi būti įskaičiuojamas ūkio subjekto, įskaitant jo filialus atstovybes ir (ar) skirtingas gamtinių dujų pristatymo vietas**, suvartojamas gamtinių dujų kiekis per metus.“

reguliavimas sukuria lankstumą įmonių grupės mastu planuojant gamtinių dujų įsigijimo portfelį. EIRĮ pakeitimo projekto derinimo metu energijos gamintojai neturėjo pastabų siūlomam teisiniam reguliavimui.

Papildomai pažymėtina, kad biokuro atveju prekiaujama regioniniu pagrindu, dėl to skiriasi ir biokuro pristatymo kaina, todėl pristatymo vieta tampa labai aktuali, gamtinių dujų biržos atveju prekiaujama viename virtualios prekybos taške, todėl pristatymo vieta kainos neįtakoja. Gamtinių dujų biržoje gali prekiauti tik asmuo turintis sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi su nustatytomis balansavimo sąlygomis (arba asmuo su šiuo operatoriumi sudaręs balansavimo sutartį). Dėl šios priežasties gamtines dujas įmonės perka grupės mastu, todėl ir įsigijamas gamtinių dujų kiekis turėtų būti skaičiuojamas grupės mastu. Analizuoti atskirus filialus yra netikslinga ir dėl papildomos administracinės naštos. EIRĮ pakeitimo projektu siūlomu modeliu įmonių grupė nurodytų VKEKK, kiek gamtinių dujų suvartojo bendrai ir kiek iš šio kiekio buvo įsigyta biržoje. Manome, kad tai palengvintų kontrolę VKEKK, o įmonių grupė turėtų lankstumą savo nuožiūra tarp grupės filialų išdėstyti per gamtinių dujų biržą įsigijamus gamtinių dujų kiekius, kurių suma būtų ne mažesnė nei 50 proc. visos įmonės grupės poreikio.

Iš dalies atsižvelgdami į pasiūlymą, siūlome sujungti EIRĮ pakeitimo projektu keičiamą 23 straipsnio 1 ir 2 dalis šio straipsnio 1 dalį išdėstyti taip:

„1. Šilumos tiekėjai, reguliuojami nepriklausomi šilumos gamintojai ir bendri šilumos ir elektros energijos gamintojai, **kurie per metus reguliuojamai veiklai suvartoja 50 GWh gamtinių dujų ar daugiau**, privalo gamtinių dujų biržoje per kalendorinius metus įsigyti ne mažiau kaip 50 procentų **reguliuojamai** elektros ir (ar) šilumos energijai gaminti **energijos gamybos veiklai** reikalingo gamtinių dujų kiekio. **Vertinant šioje dalyje**

			<p><u>nurodytu ūkio subjektų metinį gamtinių dujų suvartojimą turi būti įskaičiuojamas ūkio subjekto, įskaitant jo filialus, atstovybes ir (ar) skirtingas gamtinių dujų pristatymo vietas, suvartojamas gamtinių dujų kiekis per metus.“</u></p>
2.	<p>Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos</p> <p>2018-09-05 raštas Nr. (1.6 E) 2T-648</p>	<p>4. SGDTĮ 11 str. 6 d. numatomos prognozuotos SGD terminalo būtinąjį kiekį tiekimo pagrįstos sąnaudos, tačiau nei SGDTĮ nei Gamtinių dujų įstatyme liks nereglamentuotas tokių prognozių sudarymas ir apskaičiavimas, kaip ir nebus nukreipiama į įgyvendinanti teisės aktą, reglamentuojanti šiuos klausimus (dabartinį SGDTĮ 11 str. 5 d. nuostatų ir jose numatyto Komisijos reguliavimo atsisakoma). SGDTĮ 11 str. 4 d. 1 p. ir 5 d. kalbama tik apie faktinės vidutinės importo kainos nustatymą, nenumatant tiekimo pagrįstų sąnaudų prognozavimo.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>VKEKK reguliavimo nėra atsisakoma. SGDTĮ pakeitimo projektu keičiamo 11 straipsnio 6 dalyje numatoma, kad susidaręs skirtumas tarp faktinių ir prognozuotų SGD terminalo būtinąjį kiekį tiekimo pagrįstų sąnaudų VKEKK nustatyta tvarka ir sąlygomis įvertinamas nustatant papildomą dedamąją, t. y. VKEKK įstatymu suteikiama teisė savo teisės aktais nustatyti tvarką, reikalingą reguliuojamoms ir prognozuotinoms SGD terminalo būtinąjį kiekį tiekimo pagrįstoms sąnaudoms apskaičiuoti.</p>

Energetikos ministerijos
Teisėsaugos padalinio pavaduotoja
I. Zajauskaitė
2018-09-14

Finansų ministerijos
Vilnius Šapoka
2018-09-14

Energetikos ministerijos
kaibės tvarkytoja
Ira Šimulienė
2018-09-14

Energetikos viceministras
Vidmantas Macevičius
2018-09-14